

Utbildningsdepartementet

Universitetskanslersämbetet
Box 7703
103 95 Stockholm

Uppdrag om samverkan om och uppföljning av specialistsjuksköterskeexamen

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Universitetskanslersämbetet att efter samråd med Socialstyrelsen föreslå hur de universitet och högskolor som har tillstånd att utfärda specialistsjuksköterskeexamen i ökad utsträckning kan samverka sinsemellan och hur lärosätena bättre kan samverka med hälso- och sjukvården.

Universitetskanslersämbetet ges även i uppdrag att årligen följa upp vilka specialistsjuksköterskeutbildningar som ges av lärosätena i syfte att få en överblick över utbildningsutbudet och för att kunna följa detta över tid. Vid fullgörandet av uppdraget ska ämbetet samverka med andra berörda myndigheter och föra en dialog med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och andra berörda organisationer.

Universitetskanslersämbetet ska redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet och Socialdepartementet) senast den 31 maj 2014. Den del som avser uppföljning av vilka specialistsjuksköterskeutbildningar som ges av lärosätena ska dock redovisas årligen vid utgången av maj.

Bakgrund

Högskoleverket fick i maj 2009 i uppdrag av regeringen att utreda hur specialistsjuksköterskeexamen bör utformas för att skapa förutsättningar för att utbildningen ska kunna följa kunskapsutvecklingen inom vården (U2009/3072/UH). I uppdraget ingick även att föreslå hur förändringar av befintliga inriktningar och införandet av nya inriktningar på specialistsjuksköterskeutbildningen bör hanteras. Högskoleverket kom den 31 mars 2010 in med rapporten Sjuksköterskors specialistutbildning – vilket slags examen? (U2010/2149/UH). I rapporten lämnar Högskoleverket förslag på alternativa modeller för utformning av

specialistsjuksköterskeexamen och konstaterar att en förutsättning för att utbildningen ska få hög yrkesrelevans är att den utformas av högskolor och vårdgivare tillsammans. Rapporten har remitterats.

Med anledning av de synpunkter som remissinstanserna lämnade över Högskoleverkets rapport har det inom Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) utarbetats en promemoria med förslag till ändring av examensbeskrivningen för specialistsjuksköterskeexamen (U2011/3579/UH) som innebär att en ny mer öppen inriktning tas fram och läggs till de befintliga inriktningarna.

I betänkandet Kompetens och ansvar (SOU 2010:65) konstaterar utredningen att det, när det gäller specialistsjuksköterskeutbildning, måste finnas en bättre samverkan mellan hälso- och sjukvården och lärosäten samt lärosäten emellan. Utredningens bedömning är att specialistsjuksköterskeutbildningen behöver vara mer flexibel och kunna anordnas med den inriktning och innehåll som efterfrågas av hälso- och sjukvården.

Såväl Regeringskansliets promemoria med förslag till ändring av examensbeskrivningen för specialistsjuksköterskeexamen som betänkandet Kompetens och ansvar har varit föremål för remiss. När det gäller promemorian var majoriteten av remissinstanserna positiva till förslaget, i synnerhet till den flexibilitet förslaget medför. Det framfördes dock bl.a. farhågor om risk för alltför smala inriktningar, försämrad anställningsbarhet och svårighet att jämföra utbildningar nationellt och internationellt. För att möta dessa farhågor efterfrågas av flera remissinstanser ett nationellt samverkansorgan. När det gäller behörighetsutredningen delar en klar majoritet av remissinstanserna utredningens beskrivning av vilka faktorer som utgör hinder för sjuksköterskor att specialisera sig och många diskuterar ingående utbildningsfrågor för specialistsjuksköterskor. Flera universitet och högskolor anser att arbetsgivarna bör precisera behov av specialistsjuksköterskor och skilja på vilka arbetsuppgifter en sjuksköterska och en specialistsjuksköterska har samt också ange skillnader i lön. Det framkommer i flera svar att det över lag finns ett stort behov av en bättre samverkan mellan vårdgivarna och lärosätena.

Regeringen har denna dag beslutat om ändring i högskoleförordningen (1993:100). Ändringen, som träder i kraft den 1 augusti 2013, innebär att examensbeskrivningen för specialistsjuksköterskeexamen utökas med en ny, viss annan inriktning.

Skälen för regeringens beslut

Examensbeskrivningen för specialistsjuksköterskeexamen med viss annan inriktning möjliggör för lärosätena att tillsammans med hälso- och sjukvården ta fram nya inriktningar som kan möta hälso- och sjukvårdens behov. För att kunna tillgodose behovet av utbildade

specialistsjuksköterskor bör en dialog föras mellan berörda aktörer. Parallellt med den flexibilitet som den nya inriktningen innebär och de fördelar detta medför måste också anställningsbarheten och möjligheten att jämföra utbildningar nationellt och internationellt värnas. Mot denna bakgrund bör Universitetskanslersämbetet efter samråd med Socialstyrelsen ges i uppdrag att samverka om och följa upp specialistsjuksköterskeexamen.

På regeringens vägnar

Jan Björklund

Therese Ahlqvist

Kopia till

Socialdepartementet/FS
Socialstyrelsen
Sveriges Kommuner och Landsting